

E. O.

Program XII Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 13/2, 516-517

1968

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Szereg książek morskich wydano w okresie wojny za granicą, głównie w Wielkiej Brytanii, np. K. Bielskiego *Mechanizmy okrętowe. Atlas części maszyn i kotłów parowych* (1942 r.), A. Ledóchowskiego *Dewiacja kompasu* (1944 r.) itd.

W latach 1945—1967 (I kwartał) wydano ogółem ok. 700 książek określanych jako fachowe (techniczne, ekonomiczne itd.) i naukowych. Na wystawie znalazło się 575.

Z. Br.

UCZENI RADZIECCY W PLEBISCYCIE ARCHIMEDESA

12 listopada 1967 r. w programie telewizyjnym w cyklu *Plebiscyt Archimedeza* przedstawiono telewidzom sylwetki 10 przedstawicieli nauki i kultury radzieckiej. Byli to: Sergiusz Korolew — główny konstruktor radzieckich pojazdów kosmicznych, Antoni Makarenko — pedagog i wychowawca, Iwan Papanin — pionier radzieckich badań polarnych, Anatol Lunaczarski — pisarz, teoretyk sztuki, pierwszy ludowy komisarz oświaty, Iwan Pawłow — fizjolog, twórca nauki o wyższych czynnościach nerwowych, Sergiusz Eisenstein — reżyser filmowy, Konstanty Ciołkowski — twórca podstaw teoretycznych astronautyki, Włodzimierz Majakowski — poeta, prof. Lew Landau — fizyk, laureat Nagrody Nobla i Dymitr Szostakowicz — kompozytor.

Telewidzowie mieli wybrać spośród nich tego, który — ich zdaniem — wniósł najpoważniejszy wkład do dorobku nauki i kultury światowej. Jako dokumentacja osiągnięć kandydatów w programie posłużyły filmy archiwalne, niejednokrotnie mało znane, jak np.: poświęcone życiu i działalności K. Ciołkowskiego, pierwsze kampanie zwalczania analfabetyzmu, reportaże z wypraw polarnych. Dla uczestników konkursu przewidziano nagrody w postaci wycieczek do Związku Radzieckiego.

Ogłoszenie wyników nastąpiło 10 grudnia 1967 r. W plebiscycie zwyciężył Włodzimierz Majakowski, dalsze miejsca zajęli znakomici uczeni: L. Landau, I. Pawłow, S. Korolew, K. Ciołkowski. Warto dodać, że w plebiscycie uczestniczyło prawie 65 tysięcy osób.

Plebiscyt był doskonałą formą popularyzacji osiągnięć niektórych przedstawicieli radzieckiej myśli naukowej i konstrukcyjnej.

J. R.

K R O N I K A Z A G R A N I C Z N A

PROGRAM XII MIĘDZYKONFERENCJALNEGO KONGRESU HISTORII NAUKI

Zgodnie z uchwałą Sekcji Historii Nauki Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki, powziętą w 1965 r. w Warszawie w czasie XI Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki, XII Kongres odbędzie się w Paryżu w dniach 25—31 sierpnia br.¹

Liczba sekcji, w których będą prowadzone obrady Kongresu, została w porównaniu z kongresami poprzednimi powiększona z 5 do 8; będą to sekcje: historii metod naukowych i ogólnych zagadnień historii nauki, historii nauk matematycznych,

¹ Por. informację o składzie Komitetu Organizacyjnego XII Kongresu w nrze 4/1966 „Kwartalnika”, s. 422.

historii nauk fizycznych i chemicznych, historii nauk o Ziemi, historii nauk biologicznych, historii nauk o człowieku, historii techniki, historii uczonych i zagadnień szczegółowych.

W ramach Kongresu odbędzie się 6 kolokwium, które będą poświęcone dyskusjom nad rozestawionymi uprzednio referatami. Tematy tych kolokwium są następujące: *Warunki i postępy obiektywizacji w zakresie historii nauki*, *Błędy i niedokładności średniowiecznych przekładów naukowych*, *Początki „nowoczesnej algebry”*, *Rozwój pojęcia struktury w fizyce matematycznej*, *Samorództwo od starożytności do 1700 r.*, *Opracowanie pojęć i metod psychologii różnic indywidualnych w XIX i na początku XX w.*

Oprócz tego odbędzie się kolokwium na temat *Historia filozofii przyrodoznawstwa*, organizowane przez Sekcję Filozofii Nauki Międzynarodowej Unii, oraz posiedzenie przygotowujące sympozjum na temat *Wdrażanie postępu technicznego przez kraje nie będące jego inicjatorami*, organizowane przez komitet roboczy dla współpracy międzynarodowej w dziedzinie historii techniki, powołany przez Sekcję Historii Nauki w 1965 r.².

W czasie Kongresu odbędą się również posiedzenia organizacyjne: Międzynarodowej Akademii Historii Nauki oraz Zgromadzenia Ogólnego Sekcji Historii Nauki Międzynarodowej Unii.

Ponieważ skład delegacji polskiej na Kongres ze względów dewizowych nie będzie mógł być liczny, a polscy historycy nauki i techniki zgłosili na Kongres aż 42 komunikaty, zostaną one staraniem Komitetu i Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN wydane jeszcze przed Kongresem w specjalnej obcojęzycznej publikacji.

E. O.

PROF. BOLESŁAW OLSZEWICZ CZŁONKIEM MIĘDZYNARODOWEJ AKADEMII HISTORII NAUKI

Z początkiem 1968 r. Międzynarodowa Akademia Historii Nauki powołała na członka korespondenta profesora Bolesława Olszewicza, kierownika Pracowni Historii Geografii i Kartografii Instytutu Geografii PAN, kierownika Sekcji Historii Nauk o Ziemi Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN.

W okresie jednak od wiosny 1967 r. liczba polskich członków Akademii zmalała z siedmiu¹ do pięciu wskutek śmierci prof. A. Birkenmajera, prof. A. Teskego i doc. M. Radwana.

E. O.

ZSRR

SYMPOZJUM NA TEMAT PRZEKSZTAŁCANIA SIĘ NAUKI W BEZPOŚREDNIĄ SIŁĘ WYTWÓRCZĄ*

W dniach 31 maja i 1 czerwca 1967 r. obradowało w Moskwie sympozjum poświęcone przekształcaniu się nauki w bezpośrednią siłę wytwórczą, w którym wzięli udział naukowcy z Moskwy, Leningradu, Rostowa, Kijowa, Tomsku. Uczest-

² Por. informację o powołaniu tego komitetu (w sprawozdaniu ze Zgromadzenia Ogólnego Sekcji Historii Nauki) w nrze 1—2/1966 „Kwartalnika”, s. 190.

¹ Por. informację *Nowi polscy członkowie Międzynarodowej Akademii Historii Nauki* w nrze 2/1967 „Kwartalnika”, s. 487.

* Nadesłane z Moskwy sprawozdanie przetłumaczył Wiktor Olszewski.